

JAARVERSLAG 2021

Overzicht van de (beleids)
activiteiten over het jaar 2021

Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie

COLOFON

Copyright © 2022 / Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP)

Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

6.4. NVvP kiest nieuwe Ledenraad	28
6.5. Overzicht aantallen	29
6.6. 150 jarig jubileum van de NVvP	30
6.7. Publicatie strategische visie en beleidsplan	31
6.8. Oplevering advies werkgroep Governance	31
6.9. Nieuwe editie van de bestuursacademie	31
6.10. Start lidmaatschapsonderzoek	32
6.11. Uitreiking Erelidmaatschap	32
7. Communicatie	34
7.1. 28ste jaargang tijdschrift De Psychiater	34
7.2. NVvP Boekenclub: boektitels met korting voor leden	34
7.3. Wekelijkse update met nieuws en ontwikkelingen	34
7.4. Statistieken websites en sociale media	34
7.5. Pers- en media-aandacht in 2021	35

CORONACRISIS

I. CORONACRISIS

Met een aantal hoge besmettingsgolven en nieuwe virusvarianten, drukt corona ook op het jaar 2021 onmiskenbaar een stempel. Het vaccinatiebeleid wordt uitgerold en een groot gedeelte van het jaar gelden beperkende maatregelen. Gaandeweg het jaar worden de mentale gevolgen van strenge lockdowns en van (sociale) restricties, met name onder de jeugd, steeds zichtbaarder. Met enige aanpassing lukt het de NVvP desondanks om aan de meeste van de voorgenomen activiteiten uitvoering te geven.

I.1. Online werken voortgezet, events hybride of geannuleerd

Door de medewerkers van het NVvP Verenigingsbureau wordt in 2021 grotendeels vanuit huis gewerkt en ook vergaderingen en meetings met of tussen leden zijn veelal online. Dat laatste geldt ook voor de kwaliteitsvisitaties (pagina 13) die de vereniging organiseert.

Door corona zijn we genoodzaakt om het Voorjaarscongres te annuleren en uit te stellen naar het voorjaar van 2022 (pagina 9). De jubileumdag op 17 november ter ere van de 150ste verjaardag van de NVvP (pagina 30) is hybride van opzet, omdat fysiek samenkomen op dat moment voor veel deelnemers niet wenselijk is.

I.2. Vervolg koepeloverleg VWS en GGZ

Ook in 2021 vindt periodiek corona-koepeloverleg plaats tussen het ministerie van VWS en de GGZ-sector. Er wordt onder andere gezamenlijk gewerkt aan het updaten van de Richtlijn Corona en GGZ. Aan deze tafel pleit de NVvP ervoor om ggz-personeel en kwetsbare patiënten, waaronder Clozapine gebruikers, prioriteit te geven in de vaccinatiestrategie. Ook de groeiende zorgen over de 'mentale crisis' onder jongeren, worden hier gedeeld.

In november organiseert het RIVM in samenwerking met de GGD-GHOR, KNMG, NVK, NHG en de NVvP het Webinar 'Jeugd in de pandemie' voor zorgprofessionals. De thema's mentale problemen, kindervaccinatie en beleid boostervaccin komen aan bod. Psychiater Robert Vermeiren treedt op als spreker. Gemiddeld nemen 18.000 professionals per keer deel aan deze RIVM-Webinars.

I.3. Lancering website CoviP-casusregister

In 2021 worden leden van de NVvP opnieuw opgeroepen om data te delen in het CoviP-casusregister. Dit landelijk casusregister is een jaar eerder door een onderzoeksgroep in samenwerking met de NVvP opgezet om de (neuro)psychiatrische gevolgen van Covid-19-besmettingen in kaart te kunnen brengen. Tientallen ziekenhuizen, ggz-instellingen, en instellingen voor verslavingszorg leveren data aan voor een zo representatief mogelijk cohort. De NVvP lanceert kort na de zomer de website www.nvvv.net/covip om alle informatie over het register op één plek te verzamelen en aan te kunnen bieden.

Het tijdschrift *De Psychiater* besteedt in juni (nr. 4 2021) aandacht aan het CoviP-casusregister. Dr Daphne Everaerd, één van de initiatiefnemers:

“Zoveel wind in de zeilen hadden wij bij de start van nieuw onderzoek nog niet vaak meegemaakt.”

1.4. Mentale crisis onder jongeren

In 2021 is er veel aandacht voor de effecten van Covid op de mentale gezondheid van jongeren en jongvolwassenen. Zij blijken met meer psychische problemen te kampen dan vóór de coronacrisis. Dat is ook een belangrijke reden voor NVvP voorzitter Elnathan Prinsen en voor de voorzitter van de afdeling Kinder- en Jeugdpsychiatrie, Arne Popma, om ervoor te pleiten de scholen niet weer te sluiten. Vanwege de extra druk die dit op de (acute) jeugd-ggz geeft, roepen zij op tot een andere manier van organiseren van het jeugdstelsel. Deze oproepen krijgen navolging in politiek (pagina 18) en in de media (pagina 35).

WETENSCHAP

en de kosteneffectiviteit van de eerste PSYience Live uitzendingen. Het NVvP bestuur concludeert dat de uitzendingen vooralsnog kunnen worden voortgezet. Na nog eens 4 uitzendingen zal opnieuw een evaluatie plaatsvinden en willen we op basis van een business plan onderzoeken hoe we met PSYience Live verder kunnen gaan.

De daarop volgende uitzending wordt geïntegreerd in het programma van de NVvP Jubileumdag op 17 november. Hoofdspreker is prof. dr. Joost Vijseelaar, historicus en als hoogleraar ‘*Geschiedenis van de Psychiatrie*’ verbonden aan het Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis van de Universiteit Utrecht. Met hem bespreken we de pendelbewegingen in de geschiedenis van de psychiatrie binnen het biopsychosociale model en de psychiatrie van nu. Ook de terugkijkvideo van deze uitzending bieden we de leden naderhand aan op www.psyience.nl.

2.3. Zorgevaluatie werkgroepen van start

Onder leiding van psychiater Hilgo Bruining start het Verenigingsbestuur in 2021 een werkgroep die zich richt op de uitvoering van de Kennisagenda Psychiatrie. Middels een enquête inventariseert deze werkgroep de onderzoeksconsortia die op de verschillende prioriteiten in de Kennisagenda actief zijn. De werkgroep draagt daarnaast bij aan drie matchmaking sessies die de Commissie Wetenschappelijke Activiteiten op het Voorjaarscongres 2022 wil organiseren en bereidt een artikel (voor tijdschrift *De Psychiater*) hierover voor met een duidelijk onderscheid tussen zorgevaluatieonderzoek van bestaande zorg en innovatief wetenschappelijke onderzoek. Een andere (ad hoc) werkgroep voor ‘zorgevaluatie in de ggz’ die wordt ingesteld gaat over Leren en Verbeteren. Psychiater Niels Mulder is daarvan de trekker. Deze werkgroep richt zich vooral op het verkennen en stimuleren van lerende netwerken in de ggz.

Het ministerie van VWS heeft de NVvP en Akwa ggz gevraagd het initiatief te nemen om te komen tot een stuurgroep rond zorgevaluatie in de ggz. In september vindt een eerste bijeenkomst en verkenning plaats van Zorgevaluatie & Gepast Gebruik in de ggz, waarbij psychiater Danielle Cath medeverkenner is.

2.4. Wetenschappelijke onderzoeksaanvragen

Steeds vaker wordt de NVvP niet alleen gevraagd om een adhesiebetuiging voor een onderzoeksaanvraag, maar ook om als samenwerkingspartner op te treden (‘declaration of commitment’). Daarbij is het goed mogelijk om de activiteiten en de mate van betrokkenheid van de NVvP af te bakenen. Duidelijk is dat het niet afgeven van zo’n verklaring invloed heeft op de kansrijkheid van de onderzoeksaanvraag. Dergelijke aanvragen worden daarom door een subcommissie van de CWA beoordeeld en vervolgens wordt een advies aan het bestuur van de NVvP afgegeven op basis van heldere criteria, zoals de relevantie voor de psychiatrie, zowel in wetenschappelijke zin als voor de klinische praktijk. Na zorgvuldige afwegingen zijn door de NVVP in 2021 in totaal drie declarations of commitment afgegeven.

KWALITEIT

3. KWALITEIT

De NVvP stelt in 2021 kritische vragen over de haalbaarheid van een snelle implementatie van het nieuw Landelijk Kwaliteitsstatuut en zet in op de (praktische) ondersteuning van haar leden in het voldoen aan de nieuwe eisen. Ondanks de Covid-19 beperkingen wordt een record aantal online groepsvisitaties georganiseerd en er is verandering op komst: een nieuwe visitatie-opzet wordt vastgesteld! Onze ondersteuning bij de invoering van Esketamine neusspray lijkt te eindigen, wanneer de minister het nieuwe middel tot het verzekerd pakket toelaat en de NVvP de criteria voor gepaste inzet afrondt. Het resultaat van een ledenraadpleging schept duidelijkheid over vraagtekens rond het aanbod van Nederlandse scholing in het buitenland.

3.1. Implementatie nieuw Landelijk Kwaliteitsstatuut GGz

Het Zorginstituut Nederland heeft het Landelijk Kwaliteitsstatuut GGz (LKS) eind 2020 opgenomen in het Register. Het is de bedoeling dat iedereen per 1 januari 2022 handelt in de geest van het LKS en dat zorgaanbieders uiterlijk op 1 juli 2022 een nieuw kwaliteitsstatuut hebben opgesteld. Het jaar 2021 staat voor zorgaanbieders, zorginstellingen, zorgverzekeraars en cliëntenorganisaties daarom in het teken van de implementatie van het LKS.

De NVvP organiseert voor alle leden een webinar in april, waarin afgevaardigden van de Kwaliteitsraad het LKS toelichten en vragen beantwoorden. Van het webinar wordt uitgebreid verslag gedaan en leden kunnen deze terugkoppeling, inclusief de video-opname, terugvinden op het Ledennet. De NVvP stelt ook een adhoc werkgroep van leden samen die een handreiking ontwikkelt voor de (praktische) implementatie van het LKS en de rol van de psychiater in netwerkzorg.

In de Landelijk Stuurgroep voor de implementatie van het LKS, die in februari wordt ingericht en waar voorzitter Elnathan Prinsen namens de NVvP zitting heeft, spreekt men uitgebreid over de haalbaarheid en wenselijkheid van een snelle implementatie. In het gezamenlijk implementatieplan, dat de NVvP ook voorlegt aan het bestuur en de leden, stelt de stuurgroep voor om vanaf 1 januari 2022 wel te beginnen met multidisciplinaire lerende netwerken voor regiebehandelaren. Het voorstel is verder om de andere onderdelen, respectievelijk het onderscheiden van vier categorieën van complexiteit en het onderscheiden van indicerend en coördinerend regiebehandelaren, uit te stellen tot 1 januari 2024. Om formele redenen wordt het definitieve implementatieplan door het Zorginstituut echter niet ingeschreven in het Register. Aan het eind van 2021 wordt daarom geregeld dat de implementatie afspraken voor de korte termijn deel kunnen uitmaken van gezamenlijke veldafspraken. In december komen de invulformats, waarmee zorgaanbieders een eigen LKS kunnen opstellen, online beschikbaar.

3.2. Overzicht ontwikkeling kwaliteitsstandaarden in 2021

Gestart/aanvraag	Lopend	Commentaarfase	Autorisatiefase /richting afronding	Afgerond /gepubliceerd
Richtlijn psychotrauma en stress gerelateerde stoornissen	Herziening Richtlijn schizofrenie (psychose spectrum)	Generieke Module Diagnostiek	Herziening richtlijn pediatrisch delier	Haalbaarheidsanalyse Adviesnota herziening rijgeschiktheid
Aanvraag herziening richtlijn suïcidaal gedrag	Herziening richtlijn depressie	Module GHB voor onderzoek drugsmisbruik in het kader van rijgeschiktheidskeuringen	Herziening richtlijn persoonlijkheidsstoornissen	Handreiking bemoeizorg

Herziening richtlijn autisme jeugd van 2008	Herziening richtlijn angst	Implementatieplan zorgstandaard psychotrauma	Herziening richtlijn Electroconvulsie therapie	
Herziening veldnorm insluiting	Herziening richtlijn psychiatrisch onderzoek en rapportage in strafzaken	Implementatieplan dissociatieve stoornissen	Generieke module Assertieve en verplichte zorg	
	Herziening richtlijn stoornissen in het gebruik van alcohol	Antipsychotica en antidepressiva tijdens zwangerschap	Bijwerkingen psychostimulantia in generieke module bijwerkingen	
	Herziening handreiking ambulante verplichte zorg	Generieke module Ervaringsdeskundigheid	Generieke module naasten	
			Richtlijn onderzoek drugsmisbruik in het kader van rijgeschiktheidskeuringen	
			Herziening dementie	
			Ketenveldnorm levensloopfunctie en beveiligde intensieve zorg	
			Implementatieplan Landelijk Kwaliteitsstatuut ggz	

3.3. Kwaliteitsvisitaties uitgevoerd

In 2021 visiteert de NVvP 705 psychiaters in 109 groepsvisitaties (t.o.v. 75 visitaties in 2019 en 104 in 2020). Vanwege corona vinden deze visitaties voornamelijk online plaats. In totaal 42 visiteurs voeren deze groepsvisitaties uit. In 2021 organiseert de NVvP geen opleidingsdag voor nieuwe visiteurs. Het is daarom van belang om de zoektocht naar nieuwe visiteurs kracht bij te zetten in 2022.

In november neemt de Commissie Kwaliteitsvisitatie nog het Normenkader tekstueel onder de loep. Enkele onduidelijkheden waar men in het veld vaak tegenaan liep zijn verhelderd.

3.4. Een nieuwe kijk op visiteren geaccordeerd

In het begin van het jaar kunnen alle leden het adviesdocument van de werkgroep doorontwikkeling en aanpassing kwaliteitsvisitatie, onder leiding van Rutger Jan van der Gaag, inzien ter commentaar. Na verwerking van de ongeveer 60 binnengekomen reacties door de werkgroep, accordeert het Verenigingsbestuur dit plan om tot een soepelere en meer inspirerende vorm van visiteren voor de verschillende werksettingen te komen. We treffen voorbereidingen om in 2022 te starten met een aantal proefvisitaties, om het plan nog verder aan te scherpen. De bedoeling is om het nieuwe visiteren per 2023 te implementeren. In december publiceert het tijdschrift *De Psychiater* (nummer 8, 2021) een artikel over de nieuwe visitatie opzet. We informeren alle visiteurs hierover middels een nieuwsbrief.

“We hebben ervoor gekozen ons met de visitaties niet meer te richten op het vinkje bij de herregistratie van individuele psychiaters, maar op de kwaliteit van de werkplek en de samenwerking daar.”

3.5. Plan van aanpak kwaliteitstransparantie en passende zorg

Alle partijen van het Hoofdlijnen Akkoord werken in 2021 aan de opdrachtformulering van een plan van aanpak waar kwaliteitstransparantie en passende zorg via een datagestuurde dialoog gericht op leren en verbeteren tot stand komt. Vervolgens starten we met de inventarisatie en bevordering van de datagestuurde dialoog gericht op leren en verbeteren in drie sporen: het lerende netwerk van professionals (met patiënten en naasten), passend gebruik & keuze-informatie en datagedreven dialoog tussen zorgaanbieders en zorgverzekeraars. De NVvP vervult een trekkersrol inzake het tweede spoor gericht op samen beslissen met behulp van kwalitatieve en kwantitatieve keuze-informatie.

3.6. Medicatiebeleid: opname Esketamine neusspray in verzekerd pakket

In februari adviseert het Zorginstituut Nederland het ministerie van VWS om Esketamine neusspray tegen moeilijk behandelbare depressie in het verzekerd pakket op te nemen. Omdat het een duur geneesmiddel betreft, neemt de NVvP (met behulp van de Federatie Medisch Specialisten) het voortouw in het opstellen van de criteria waaraan specialistische centra, die het middel willen gaan gebruiken, moeten voldoen. De Commissie Medicatiebeleid organiseert daartoe een online bijeenkomst voor leden in maart. De criteria worden vervolgens besproken met betrokken partijen als De Nederlandse GGZ, de Depressievereniging en met Zorgverzekeraars Nederland.

In juli laat de minister weten het advies van het Zorginstituut over te nemen. Esketamine neusspray wordt per 1 september 2021 in het verzekerde pakket opgenomen voor de behandeling van volwassenen met een therapieresistente depressieve stoornis, die tijdens de huidige matige tot ernstige depressieve episode niet hebben gereageerd op minstens 2 verschillende behandelingen met antidepressiva én augmentatie. Kort daarop worden ook de criteria voor gepaste inzet vastgesteld. Op basis daarvan kunnen zorgverzekeraars de specialistische centra contracteren.

De redactie van het tijdschrift *De Psychiater* stelt in december vijf vragen over de invoering van dit nieuwe medicijn aan dr. Selene Veerman, lid van de commissie Medicatiebeleid van de NVvP, en dr. Eric Ruhé, expert lid stemmingsstoornissen en lid van het landelijke netwerk Esketamine neusspray.

3.7. Ledenraadpleging Nederlandse scholing in het buitenland

De Accreditatiecommissie Bij- en Nascholing (ABNA) zet vraagtekens bij een aantal accreditatieaanvragen die de afgelopen jaren zijn ingediend. Het gaat om scholingen die door een Nederlandse organisatie en primair gericht op Nederlandse collega's worden aangeboden, maar in het buitenland plaatsvinden. Vanuit het Verenigingsbestuur is daarom gevraagd om een (online) ledenraadpleging, die in het najaar van 2021 wordt gehouden. Uit de resultaten blijkt dat de meerderheid van de respondenten vindt dat de vereniging de huidige werkwijze moet blijven hanteren: accrediteren op basis van inhoud en kwaliteit, ongeacht locatie in buitenland en combinatie met recreatie. Iets minder dan de helft vindt dat de NVvP moet stoppen met het accrediteren van deze bij- en nascholing. De belangrijkste reden die genoemd wordt, is de negatieve gevolgen van reizen voor het klimaat (duurzaamheid). Het Verenigingsbestuur besluit om geen verandering van de regels door te voeren en om het duurzaamheidsaspect mee te nemen in het scholingsaanbod. De resultaten van de ledenraadpleging worden verstuurd naar de aanbieders van scholing, waarmee de NVvP laat zien dat leden duurzaamheid een belangrijk item vinden.

POSITIONERING & BELANGENBEHARTIGING

4. POSITIONERING & BELANGENBEHARTIGING

Met een duidelijke boodschap aan de politiek kijkt de NVvP uit naar de landelijke verkiezingen en, later in 2021, naar de formatie van een nieuw kabinet. De lobby tot een betere en eenvoudiger Wet verplichte ggz zetten we onverminderd voort en we geven input voor een grondige wetsevaluatie. Het jeugdstelsel komt mede door de coronacrisis onder hoogspanning te staan; met de hervormingsagenda lijkt een andere manier van organiseren van de zorg een stap dichterbij. Om het zorgprestatiemodel in 2022 te laten slagen, zetten we in 2021 gezamenlijk in op alle (rand)voorwaarden die nog nodig zijn. Het platform ggz voor (aankomend) bestuurders in medische staven ziet het levenslicht en aan het eind van het jaar volgen de cao-onderhandelingen. We zijn trots op de resultaten die we met een aantal samenwerkingspartners bereiken, en in het bijzonder op onze Hare Majesteit de Koningin die de ggz en onze patiënten in haar hart gesloten lijkt te hebben.

4.1. Politieke partijen ontvangen NVvP verkiezingsboodschap

In aanloop naar de landelijke verkiezingen op 17 maart 2021, brengt de NVvP een verkiezingsagenda uit. De centrale boodschap aan een nieuw Kabinet: voorkom wachtlijsten en bevorder toegankelijkheid van zorg door beschikbare psychiatrische expertise op de juiste plek in te zetten en laat patiëntentijd niet weglekken naar administratie. In de video-serie ‘De stem van de dokter’ van de Federatie Medisch Specialisten, voegt voorzitter Elnathan Prinsen daar expliciet betere zorg voor kinderen en jongeren met ernstige mentale problemen aan toe. Ook vraagt hij de wet verplichte ggz te ontregelen en wantrouwen te vervangen door vertrouwen in de specialist.

Elnathan Prinsen (april 2021):
“Haal de acute kinder- en jeugdpsychiatrische zorg weg bij de gemeente en regel dit weer op landelijk niveau. Kinderen en jongeren met ernstig psychiatrische problemen worden nu niet op tijd geholpen en de effecten daarvan kunnen zij nog een leven lang met zich meedragen.”

Een maand voordat we mogen stemmen legt tijdschrift *De Psychiater* aan de zes grootste politieke partijen vijf vragen voor over hun visie op de geestelijke gezondheidszorg. Hoe gaan zij de versnippering en gebrek aan bovenregionale coördinatie in de specialistische jeugdhulp aanpakken? Wat zijn hun plannen om de administratieve last te verminderen en hoe denken zij over de participatie van mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen?

Om de boodschap van de NVvP rond de inhoudelijke formatie van een nieuwe coalitie kracht bij te zetten, stuurt de NVvP begin mei een brief naar alle fractieleiders, ggz-woordvoerders, leden van de Vaste Kamercommissie van VWS en de formateur. Wanneer in december eindelijk een nieuw kabinet is geformeerd, plaatst de NVvP een online reactie. De vereniging kan zich in grote lijnen vinden in het coalitieakkoord, waar de nadruk voor de ggz ligt op passende zorg. Ook herkent de NVvP de noodzaak tot afbakening van de psychiatrie en een ggz die zich concentreert op de complexe problematiek, ook in de

jeugdhulp. De vereniging pleit verder voor een nadere uitwerking van het akkoord en bijpassende financiering.

4.2. Reparatiwetsvoorstel Wvvgz aangenomen en start wetsevaluatie

De Wet verplichte ggz (Wvvgz) is een jaar van kracht. In het kader van de implementatie en de uitvoering werkt de NVvP binnen het Ketenprogramma Wvvgz samen met de andere veldpartijen aan het opstellen van verschillende handreikingen, informatieproducten en werkafspraken. Daarnaast zet de vereniging haar lobby ter verbetering en vereenvoudiging van de wet stevig voort.

In aanloop naar de plenaire Kamerdebatten over het reparatiwetsvoorstel, steunt de vereniging het SP amendement dat gaat over het wijzigen van de wet zodat de bijstand van mensen die verplicht zijn opgenomen niet wordt stopgezet. Ook benadrukt de NVvP expliciet de knelpunten rondom het schakelartikel 2.3 Wet forensische zorg, met name de vermenging tussen civiel recht en strafrecht. In juni wordt de reparatiewet door de Eerste Kamer aangenomen. De reparatiewet treedt begin november in werking. De wijziging in de Participatiewet waardoor patiënten die verplicht zijn opgenomen hun recht op algemene bijstand behouden gaat in per januari 2022. De NVvP, de Nederlandse ggz en V&VN bereiken overeenstemming over een voorlopige, pragmatische oplossing voor de problemen rond het schakelartikel 2.3. Het idee is om op basis van een inhoudelijke keuze een selectie te maken aan de poort, zodat patiënten op de juiste plek terecht komen.

De reparatiewet behelst kleine verbeteringen in de uitvoering van de Wvvgz. De grotere, meer fundamentele wijzigingen verwacht de NVvP na de wetsevaluatie. Ook dat evaluatieonderzoek is in 2021 gestart en einde van het jaar komt het eerste evaluatierapport uit. De NVvP heeft op meerdere momenten uitgebreid haar input daarvoor geleverd. De eerste bevindingen en aanbevelingen die door het ministerie van VWS met de veldpartijen worden gedeeld, sluiten in elk geval grotendeels aan bij het standpunt van de NVvP. De verwachting is wel dat de gewijzigde Wvvgz niet eerder dan 2025 in werking zal treden. De NVvP zal hierin pleiten voor snelheid en voor fasering waar mogelijk.

4.3. Opnieuw samenwerkingsafspraken gemaakt over Wzd-crisis

De discussie over de rol en verantwoordelijkheid van de specialisten ouderengeneeskunde (sog) en de artsen verstandelijk gehandicapten (avg) op het vlak van de crisisdiensten in het ziekenhuis laait opnieuw op. Na vele overleggen tussen de beroepsverenigingen wordt een landelijk model 'Samenwerking in crisisdiensten' bereikt. Belangrijk uitgangspunt van het model is dat de verantwoordelijkheid voor de IBS/Wzd beoordelingen primair bij de PG/VG sector ligt. Bij multiproblematiek, acute situaties waarin de sector niet snel kan acteren, of bij onduidelijke voorliggende problematiek, doet de psychiater de beoordeling (met mogelijkheid van consultatie van een sog/avg). Naast het model hebben de beroepsverenigingen ook afspraken gemaakt over de crisiszorg met het ministerie van VWS, de brancheorganisaties van alle sectoren, Zorgverzekeraars Nederland en de Nederlandse Zorgautoriteit. Dit heeft geleid tot de notitie 'Bestuurlijke afspraken crisisdiensten GGZ, PG, VG'. Op basis van de uitgangspunten in beide documenten kunnen de regionale instellingen met elkaar in gesprek om nadere samenwerkingsafspraken te maken.

4.4. Input herziening meldcode kindersmishandeling en huiselijk geweld

De KNMG artsencoalitie kindersmishandeling en huiselijk geweld, waarin ook de NVvP is vertegenwoordigd, werkt in 2021 aan herziening van de KNMG meldcode. De NVvP werkgroep geeft hierop input, met name waar het gaat om het beter laten aansluiten van de meldcode op de ggz. In juni worden de leden van de NVvP ook gevraagd daar ideeën bij de werkgroep voor aan te leveren.

Er wordt onderzocht of het thema kindersmishandeling en huiselijk geweld, en met name het transgenerationeel denken/werken, een plek kan krijgen in de uitwerking van de prioriteit 'Preventie en mentale gezondheid' uit de strategische visie van de NVvP.

vestigen op stigmabestrijding bij mensen met een psychische aandoening. Zij zullen onderzoeken of die activiteiten in een Alliantie met ook andere partijen een plek kunnen krijgen.

4.12. Andere samenwerkingen en steunbetuigingen in 2021

Landelijke Agenda Suïcidepreventie getekend
Staatssecretaris Paul Blokhuis van VWS tekent op 28 januari samen met een tal van maatschappelijke organisaties, waaronder de NVvP, de Landelijke Agenda Suïcidepreventie 2021-2025. Partijen trekken daarin samen op om zelfdoding zoveel mogelijk te voorkomen. Het ministerie stelt hiervoor de komende vijf jaar een bedrag van 24 miljoen euro ter beschikking.

Lancering nieuwe Alliantie Gender & GGz
Met Koningin Maxima als eregast, lanceren we op 3 februari online de nieuwe Alliantie Gender & GGZ. Het doel van deze alliantie is om de kwaliteit van de ggz te verbeteren en meer aandacht te vragen voor sekse- en genderdiversiteit. In de alliantie zijn patiënten, ggz-professionals en wetenschappers vertegenwoordigd. De NVvP is één van de alliantiepartners. Dr. Patricia van Wijngaarden is de voorzitter van de alliantie.

Bijdrage aan campagne 'Dit is een kind en geen tolk'
De NVvP, in het bijzonder de afdeling transculturele psychiatrie, doet samen met de Johannes van Wier stichting en de AJN Jeugdartsen Nederland mee aan de postercampagne 'Dit is een kind en geen tolk'. De lancering daarvan is op de

Wereldgezondheidsdag op 7 april. De campagne roept zorgprofessionals op een einde te maken aan deze praktijk omdat het om verschillende redenen niet wenselijk is om minderjarigen als tolk in te zetten.

Lancering Manifest Hoofdzaken
Op 30 september lanceren we het Manifest Hoofdzaken; initiatief van de Hersenstichting, MIND en ZonMw en gesteund door de NVvP. Het manifest pleit voor het opzetten van een aandoeningsoverstijgend, interdisciplinair nationaal kennis- en innovatieprogramma voor hersen- en/of psychische aandoeningen. Het doel is om samenwerking te bevorderen tussen disciplines als psychiatrie, psychologie, neurologie en

neurowetenschappen waarbij de scheidslijnen binnen hersen- en/of psychische aandoeningen worden losgelaten om samen meer impact te maken op het leven van vele mensen. De lancering in De Remise in Den Haag vindt plaats in aanwezigheid van Koningin Máxima.

Statement ‘Open de scholen’

Voor Unicef Nederland is de maat vol na drie schoolsluitingen in de coronaperiode. Met steun van ruim 60 andere organisaties, waaronder de NVvP, roept Unicef op de scholen na de kerstvakantie van 2021 (deels) weer te openen om de schadelijke gevolgen daarvan te beperken. ‘Kinderen kunnen niet langer verantwoordelijk gemaakt worden voor de gezondheid van volwassenen. Hun belangen moeten voorop gezet worden en het moet

helder zijn hoe die belangen worden gewogen.’ De organisaties wijzen op een 10-puntenplan met alternatieven voor een veilige (gedeeltelijke) openstelling van de scholen.

OPLEIDING

Portfolio

Vanaf mei 2021 is het 'oude' GAIA portfolio niet meer toegankelijk en kunnen aios alleen nog maar gebruik maken van het nieuwe portfolio van Reconcept dat sinds juli 2020 in de lucht is. Via de helpdesk of direct naar de werkgroep digitaal portfolio krijgen we regelmatig feedback van opleidingsinstellingen over het digitaal portfolio. Hieruit worden de vragen om wijzigingen of suggestie voor verbetering elk kwartaal besproken. De opleidingsinstellingen die graag nog meer toelichting willen op gebruik van de applicatie, kunnen bij de NVvP (nogmaals) vragen om een 'expertmeeting'.

Landelijk onderwijsaanbod

Met de inwerkingtreding van het nieuwe landelijk opleidingsplan nemen we ook het landelijke onderwijsaanbod onder de loep. Onder leiding van Ursula Klumpers adviseert een werkgroep het bestuur over de kaders waarbinnen de aanpassing van het landelijk onderwijs moet plaatsvinden. Naast inhoudelijke aanbevelingen gaat het advies ook over knelpunten die in de governance worden ervaren. Het Verenigingsbestuur vraagt een werkgroep innovatie, onder de vlag van de programmacommissie, naar een voorstel voor herontwerp van het kennisonderwijs. Het Concilium concludeert in september dat het herontwerp goed past bij de kaders en uitgangspunten van het nieuwe opleidingsplan.

5.2. Vaststelling instroomplaatsen 2022 en start werkgroep toewijzingsprocedure

Vanwege de verwachte bevolkingsgroei (door immigratie) adviseert het Capaciteitsorgaan om jaarlijks 23 aios extra op te leiden: 199 in plaats van 176. Het ministerie van VWS laat daarop weten voor deze extra instroomplaatsen (van alle medische specialisaties) geen financiering te hebben. Uitzondering hierop zijn vijf extra instroomplaatsen als gevolg van de implementatie van de Generieke Module Acute Psychiatrie. VWS bepaalt dat in 2022 181 nieuwe aios worden opgeleid.

De manier waarop de opleidingsplaatsen worden verdeeld, is in regelgeving vastgelegd en kent een vaste verhouding tussen het aantal ggz- en het aantal ziekenhuisplaatsen. Omdat het huidige toewijzingsproces knelpunten oplevert -met name de versteende verdeling levert steeds discussie op- vraagt het Verenigingsbestuur aan het Concilium om hierover een advies uit te brengen. Het Concilium start in november met de werkgroep instroomplaatsen, waaraan psychiaters vanuit de ggz, vanuit algemene ziekenhuizen en UMC's deelnemen. Begin volgend jaar verwachten we het advies van de werkgroep.

5.3. Ontwikkeling onderwijstool 'integrale zorg'

In het project Opleiden 2025 werken wetenschappelijke verenigingen samen met de Federatie Medisch Specialisten om de medische vervolgoopleidingen op de werkvloer interprofessioneel in te steken en om actuele ontwikkelingen een plaats te geven in de opleidingen. Eén van de nieuwe thema's in de opleiding betreft integrale zorg. Kennis en vaardigheden van een integrale benadering van mensen met psychische en lichamelijke klachten, behoren tot het 'basispakket' van de medisch specialist. Daarom wordt binnen het project gewerkt aan een onderwijstool die geschikt is voor alle medische vervolgoopleidingen. Psychiaters (opleiders) en aios van de NVvP vormen samen met een neuroloog, huisarts en internist de advies- en ontwikkelgroep, die ondersteund wordt door een onderwijskundige van de Federatie.

ORGANISATIE

Per 2022 is de samenstelling van het Verenigingsbestuur: Elnathan Prinsen (voorzitter), Alan Ralston (vicevoorzitter), Marja van 't Spijker, Natasja van de Weg en Ingrid Willems. In september start de zoektocht naar een opvolger voor de bestuursvoorzitter per april 2022.

6.2. Nieuwe afdelings- en commissievoorzitters in 2021

In het voorjaar wordt *Bert van Hemert* de nieuwe voorzitter van de Commissie Kwaliteitszorg (CKZ). Hij is daarmee de opvolger van Niels Mulder.

In januari draagt Erik Hoencamp het stokje als voorzitter van de Commissie Medicatiebeleid over aan *Rob Kok*.

Vanaf april is *Houkje Tamsma* de nieuwe voorzitter van de Commissie Wet- en Regelgeving (CWER). Zij neemt het voorzitterschap over van Pieter Prins.

Het voorzitterschap van de afdeling Geneesheer-Directeuren draagt Houkje Tamsma over aan *Joris Hendrickx*.

6.3. Nieuwe personeelsleden in 2021

Bij het NVvP verenigingsbureau komen de volgende nieuwe medewerkers in dienst:

- Daniel Huisman, tijdelijk junior projectmedewerker, per 15 maart
- Karin van den Tempel, financieel medewerker, per 1 mei
- Jeroen van Kampen, junior beleidsmedewerker, per 1 mei
- Maaïke Wolswijk, (online) communicatiemedewerker, per 1 juli
- Laura Oterdoom, junior beleidsmedewerker, per 1 augustus

6.4. NVvP kiest nieuwe Ledenraad

In het voorjaar 2021 houden we een verkiezing voor een nieuwe Ledenraad (20 personen). Conform alle bepalingen rond kandidaatstelling, wijze van stemmen en vaststelling van de uitslag, vastgelegd in het kiesreglement, stelt het bestuur daar een procedure en een tijdpad voor op.

De werving levert uiteindelijk 26 kandidaten op. De NVvP benadert Bureau Inkesta voor (praktische) ondersteuning in de uitvoering van de online verkiezing. In totaal worden 1.344 online stemmen door kiesgerechtigden uitgebracht in het cluster aandachtsgebied, en 1.297 in het cluster werksituatie. Een opkomstpercentage van ongeveer 35%.

Begin mei accordeert het Verenigingsbestuur een zeteltoekenning aan de ondergenoemde 20 leden. Op 17 juni komt de nieuwe Ledenraad voor het eerst bijeen.

Els van den Ban	Hilmar Backer
Liesbeth Kalma	Laura de Wit
Sjef Meuwissen	Joost Mertens
Harold Kuijpers	Isa van Dord
Willeke van der Plas	Leny van Dalen
Natasja van de Weg	Taco van Lent
Maurice Debije	Anne-Marie van Dam
Floortje Plas	Brigitte Lardinoye
Ariane Bour	Frits Oostervink
Frank Gerritse	Pieter de Nijs

Drie leden van de nieuwe Ledenraad (Natasja van de Weg, Joost Mertens en Ariane Bour) vormen een auditcommissie financiën, die wordt ingesteld om meer toezicht en controle te houden op de financiën. De auditcommissie gaat onder meer over de vraag of de NVvP doet met het geld wat daarover is afgesproken.

6.5. Overzicht aantallen - medewerkers, bestuur, ledenraad, lidmaatschappen en commissie-, afdelings-, platform-, en werkgroepleden

Personeel bureau	16	Afdeling Consultatieve- en Ziekenhuispsychiatrie	242
Inhuur	2		
Bestuur (incl. assessor)	6	Afdeling Ernstige Psychiatrische Aandoeningen	105
Ledenraad	19		
Gewoon lid	2.786	Afdeling Forensische Psychiatrie (NIEUW)	80
Assistent lid	486	Afdeling Geneesheer-Directeuren	165
Senior lid	512	Afdeling Kinder- en Jeugdpsychiatrie	544
Partner lid	68	Afdeling Ouderenpsychiatrie	313
Erelid	4	Afdeling Psychotherapie	233
Lid van Verdienste	11	Afdeling SAP (aios)	486
		Afdeling Transculturele Psychiatrie	199
ABNA (bij- en nascholing)	8	Afdeling Verslavingspsychiatrie	153
BeroepsBelangenCommissie	2	Afdeling Zelfstandig Gevestigde Psychiaters	455
Commissie Kwaliteitsvisitatie	5		
Commissie Kwaliteitszorg	6	Platform Beleidspsychiatrie	265
Commissie Medicatiebeleid	7	Platform Biologische Psychiatrie	789
Commissie ter Registratie van de Interne Aantekening	3	Platform Euthanasie en Psychiatrie	112
Commissie Wet- en Regelgeving	8	Platform LHBT en Psychiatrie	166

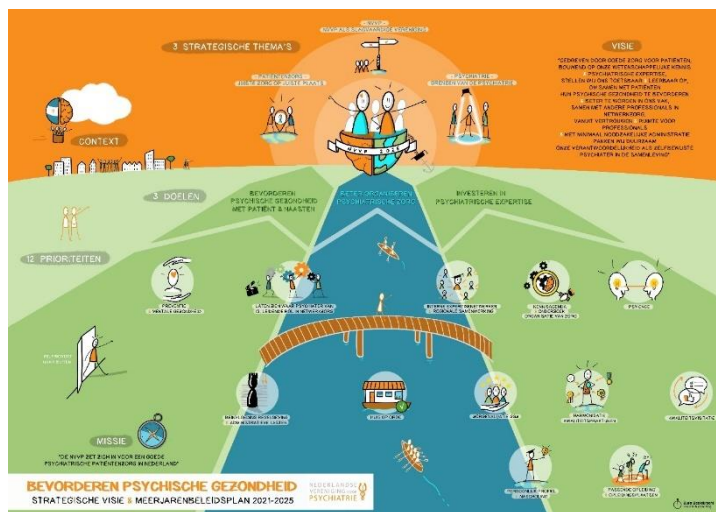
Op de jubileumwebsite is ook de NVvP tijdlijn te vinden, opgezet door bestuurder Alan Ralston, waarmee de NVvP in een aantal decennia de rijke historie van de vereniging in beeld brengt.

Kort voor de jubileumdag brengt het tijdschrift *De Psychiater* een themanummer over 150 jaar NVvP uit. Als eindejaarsgeschenk voor actieve leden doneert de NVvP vanwege het jubileum 20 euro per actief lid aan de Stichting Socialrun, naast een attentie voor de leden zelf. De Socialrun is een stichting die verschillende (sportieve) activiteiten organiseert voor, door en met mensen met een psychische kwetsbaarheid. De leden kiezen zelf welk project van deze stichting ze willen steunen. Het Voorjaarscongres in 2022 is het volgende moment waarop de NVvP bij het jubileum stil zal staan.

6.7. Publicatie strategische visie en beleidsplan

In 2020 schreef de NVvP een nieuwe toekomstvisie. De afronding en formele vaststelling van deze strategische visie vindt begin 2021 plaats. De visie is vertaald naar een meerjarenbeleidsplan met 12 prioriteiten voor de periode 2021-2025. Met deze documenten is tot 2025 een duidelijke koers voor de NVvP bestendig in een steeds veranderende context.

In juni informeert de NVvP haar leden over de nieuwe strategische visie en meerjarenbeleidsplan in een webinar. Bestuurslid Alan Ralston licht de kern van de strategische visie en de prioriteiten toe aan de hand van een illustratieve en interactieve presentatie. In deelsessies gaan we in op hoe aan de verschillende prioriteiten (o.a. op het gebied van wetenschappelijke uitwisseling, opleiding en scholing) handen en voeten wordt gegeven en hoe deze met de actualiteit verbonden zijn. Het webinar is naderhand terug te kijken en er is een verslag van gemaakt.

"Juist in een tijd waarin er veel op ons afkomt, is het belangrijk om goed te weten waarvoor we staan en wat onze prioriteiten zijn."

Dat zeggen voorzitter Elnathan Prinsen en vicevoorzitter Alan Ralston over de totstandkoming en de hoofdlijnen van de nieuwe visie in januari in het blad *De Psychiater* (nummer 1, 2021).

6.8. Oplevering advies werkgroep Governance

Hildegard Pelzer van Governance Support heeft tussen december 2020 en mei 2021 een verbeterplan opgesteld die de slagvaardigheid van de vereniging en de betrokkenheid en verbondenheid van de leden moeten vergroten. Hierbij werd zij ondersteund door een werkgroep, bestaande uit actieve leden uit diverse gremia. Gestart is met een 'foto' van de NVvP van de huidige situatie, met daarin benoemd de knelpunten op papier en de knelpunten in de praktijk. Daarna zijn er verbetervoorstellen geformuleerd. Het Verenigingsbestuur accordeert het verbeterplan in mei en in de maanden daarop volgend deelt en rolt het bestuur het plan verder uit binnen de vereniging en haar gremia.

6.9. Nieuwe editie van de bestuursacademie

Vanwege beperkende coronamaatregelen, organiseren we de tweede editie van de bestuursacademie in 2021 volledig online. Hoewel fysiek bijeenkomen voor het contact tussen deelnemers (en het opbouwen van

een band) de voorkeur heeft, blijken de online workshops een goed alternatief. In totaal hebben drie psychiaters en drie aiOS deelgenomen aan deze editie. De terugkomdag in november, samen met de deelnemers van de eerste lichter, stellen we in verband met de maatregelen uit naar begin 2022.

6.10. Start lidmaatschapsonderzoek

Voor een optimaal functionerende vereniging is het van belang dat jonge en ervaren leden samen actief zijn binnen de vereniging. Echter, uit analyse van het NVvP ledenbestand 2006-2021 blijkt dat het ledenaantal terugloopt, met 9% in de hele groep en met 11% onder AIOS. Om goed zicht te krijgen op de motieven en behoeften ten aanzien van het NVvP lidmaatschap, is de vereniging in december 2021 in samenwerking met psychiaters Karlijn Koch en Jolien Bueno de Mesquita en met onderzoeker Ivan Pouwels, een onderzoek onder (niet) leden gestart. Begin 2022 worden de resultaten van dit onderzoek verwacht.

6.11. Uitreiking Ereidmaatschap

In februari reikt de NVvP het Ereidmaatschap uit aan Prof. dr. Aart Schene. Deze uitzonderlijke onderscheiding voor zijn buitengewone en effectieve inzet voor kwaliteitsverbetering van psychiatrische zorg gedurende zijn hele carrière, ontvangt hij uit handen van voorzitter Elnathan Prinsen. In de ruim dertig jaar dat hij werkzaam is als psychiater, hoogleraar en onderzoeker verwierf Aart Schene bekendheid in binnen- en buitenland voor zijn initiatieven voor kwaliteitsverbetering van zorg aan psychiatrische patiënten. De NVvP toont met dit Ereidmaatschap haar

grote waardering voor hoe Aart Schene zich onvermoeibaar en met passie wetenschappelijk, bestuurlijk en in de beroepspraktijk heeft ingezet voor kwaliteit van leven van psychiatrische patiënten en standaarden voor zorgkwaliteit waarmee psychiaters hun werk nog beter kunnen doen. In december 2021 overlijdt Prof. dr. Aart Schene (1956).

COMMUNICATIE

van *Beau* op RTL 4 samen met kinderarts Karoly Illy. Steeds meer jongeren komen zichtbaar in de knel sinds corona en dat verhoogt de druk op de (acute) jeugd-ggz. Naast de oproep om jongeren met depressieve en angstgevoelens goed in de gaten te houden, benadrukt hij in de media ook meermaals het belang van het aanpassen van het stelsel. In talkshow 'M' roept hij ook op te komen tot een deltaplan jeugd om het welzijn en de maatschappelijke positie van de jeugd te verbeteren.

Aan het eind van het jaar, bij opnieuw een sluiting van de scholen, roepen we op om deze te heropenen. In december stelt voorzitter Elnathan Prinsen in tv-programma *Op1* dat opening van de scholen broodnodig is voor een gezond sociaal contact en voor een gezonde ontwikkeling van jongeren. Hij waarschuwt voor het gevaar van onomkeerbare mentale gevolgen voor een deel van de jeugd, die daar een leven lang last van kan houden met alle persoonlijke en maatschappelijke gevolgen van dien.

'Diagnose van de psychiatrie'

Bureaucratie, protocollen en werkdruk zitten psychiaters in de weg. *De Publieke Tribune* stelt in november 2021 'een diagnose van de psychiatrie': Wat is er precies aan de hand? Tegen welke grenzen lopen psychiaters aan? Coen Verbraak gaat in gesprek met psychiaters Menno Oosterhoff, Floortje Scheepers, Elnathan Prinsen en Liesbeth Vleugel, over de huidige stand van zaken binnen hun vakgebied en de toekomst van de psychiatrie.

'Afbouw antidepressiva: Stoppen met de pillen'

Voorzitter Elnathan Prinsen is in april 2021 te zien in een *Zembla* uitzending over de voor sommige patiënten problematische afbouw van antidepressiva. Zij ervaren ernstige bijwerkingen. In 2018 spreken de Nederlandse verenigingen van huisartsen, psychiaters, apothekers en patiënten voor het eerst af hoe ze deze patiënten beter kunnen helpen. Zorgverzekeraars beloven dat ze de benodigde afbouwmedicatie gaan vergoeden. *Zembla* onderzoekt wat er van die beloftes terecht is gekomen.

Elnathan Prinsen: "Afbouwen lukt regelmatig met beschikbare medicatie en begeleiding. Maar als dat niet lukt moet maatwerk mogelijk zijn. Dus zorg voor beschikbaarheid van antidepressiva in lagere doseringen. En zorg dat die medicatie vergoed wordt. Patiënten hebben daar recht op."

